

Uchwała nr III/31/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 22 lutego 2024 r.

w sprawie opinii o możliwości wykupu przez Miasto Nowa Ruda obligacji na kwotę 9.000.000,00 zł emitowanych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Michał Bernaś — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Marek Głód — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o możliwości wykupu przez Miasto Nowa Ruda obligacji na kwotę 9.000.000,00 zł emitowanych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości wykupu emitowanych obligacji wydana jest przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na wniosek Burmistrza Miasta Nowa Ruda nr FG.3060.1.2024.JSz z dnia 26 stycznia 2024 r.

W celu wydania opinii dokonano analizy następujących dokumentów:

- 1) uchwały Rady Miejskiej w Nowej Rudzie nr 541/LXX/23 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Miasta Nowa Ruda na rok 2024, ze zmianami,
- 2) uchwały Rady Miejskiej w Nowej Rudzie nr 540/LXX/23 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta Nowa Ruda, ze zmianami,
- 3) uchwały Rady Miejskiej w Nowej Rudzie nr 544/LXXI/24 z dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- 4) sprawozdań z wykonania budżetu Miasta Nowa Ruda za 2023 rok.

Analiza przedłożonych materiałów pozwoliła ustalić, co następuje:

W budżecie Miasta Nowa Ruda na 2024 rok, wg stanu na dzień 14 lutego 2024 r., dochody ogółem ustalono w kwocie 156.029.398,20 zł, z tego: dochody bieżące 114.132.053,44 zł, dochody majątkowe 41.897.344,76 zł, wydatki ogółem w kwocie 164.104.519,37 zł, z tego: wydatki bieżące 112.651.092,84 zł, wydatki majątkowe 51.453.426,53 zł. Różnicę między dochodami a wydatkami stanowi deficyt budżetu w kwocie 8.075.121,17 zł. Źródła finansowania deficytu oraz planowanych rozchodów w kwocie 2.780.878,83 zł przeznaczonych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych określono w przychodach w kwocie 10.856.000,00 zł, w tym 9.000.000,00 zł z tytułu planowanej emisji obligacji komunalnych.

Budżet Miasta Nowa Ruda za 2023 r. zamknął się deficytem w kwocie 8.998.866,17 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 9.877.986,07 zł. Dochody ogółem zrealizowano w wysokości 109.893.654,51 zł (76,62% planu), z tego: dochody bieżące 93.027.672,52 zł (81,79% planu), dochody majątkowe 16.865.981,99 zł (56,81% planu), w tym ze sprzedaży majątku 4.541.128,35 zł (89,45% planu). Wydatki ogółem w kwocie 118.892.520,68 zł (77,55% planu), z tego: wydatki bieżące 97.940.698,60 zł (86,71% planu), wydatki majątkowe 20.951.822,08 zł (51,92% planu). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, zamknął się deficytem w wysokości 4.913.026,08 zł, przy planowanej nadwyżce w wysokości 787.230,55 zł. Przychody zwrotne zaciągnięto w kwocie 4.115.000,00 zł (100% planu), a rozchody zrealizowano w kwocie 3.323.649,08 zł (100% planu). Zadłużenie miasta na koniec 2023 r.

wyniosło 47.969.156,21 zł, co stanowiło 43,65% wykonanych dochodów, w tym zobowiązania wymagalne w kwocie 3.038.946,29 zł. Powyższe zostało potwierdzone sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Zgodnie z uchwaloną wieloletnią prognozą finansową na lata 2024 – 2040 przewidywana na koniec 2024 r. kwota długu wyniesie 52.149.331,09 zł, co stanowi 33,42% planowanych dochodów ogółem. Planowane w 2024 r. spłaty zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, stanowią 4,31% planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy uwzględnieniu dopuszczalnego wskaźnika spłaty, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, wynoszącym 8,52%.

Wykup emitowanych obligacji komunalnych nastąpi w latach: 2025, 2030 - 2037. Z wieloletniej prognozy finansowej wynika, iż w 2024 zaplanowano budżet deficytowy oraz przychody mające wpływ na dług miasta z tytułu zaciąganych kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych w kwocie 10.000.000,00 zł a także przychody pochodzące z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu w kwocie 746.000 zł i ze spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych w kwocie 110.000,00 zł. Od 2025 r. spłata długu w latach prognozy nastąpi z planowanych nadwyżek budżetu.

Obliczone na podstawie prognozowanych wielkości, relacje spłaty zobowiązań finansowanych i kosztów ich obsługi, określone w art. 243 u.f.p. nie przekraczają dopuszczalnego poziomu zadłużenia w prognozowanych latach. Natomiast w latach 2028 – 2029 relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p. wynosi odpowiednio 3,49% i 3,73% a więc kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia miasta wynoszącego odpowiednio 3,80% i 4,30%. Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w wieloletniej prognozie finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi). W latach 2024 - 2040 planuje się nadwyżki operacyjne w kwotach od 1,48 mln zł do 17,15 mln zł, przy wykonanym w 2023 r. deficycie operacyjnym w wysokości 4,91 mln zł. Jednocześnie w 2027 r. zaplanowano wydatki bieżące w kwocie 120,62 mln zł w stosunku do 2026 r. na poziomie 121,75 mln zł, co oznacza spadek wydatków bieżących, do czego nie odniesiono się w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej. Wykonanie nadwyżek operacyjnych poniżej planowanych wielkości może spowodować niezachowanie dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia, o którym mowa w art. 243 u.f.p. Miasto w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. wykazało zobowiązania wymagalne w kwocie 3,03 mln zł, które uległy zwiększeniu z kwoty 1,72 mln zł wykazanych w sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że decyzji o zaciąganiu długu powinna towarzyszyć analiza możliwości spłaty całości zobowiązań przy jednoczesnym wywiązywaniu się ze zobowiązań pieniężnych wynikających z realizacji wydatków dotyczących wykonywania ustawowych zadań miasta. Finansowanie wydatków zobowiązaniem dłużnym powinno być ściśle powiązane ze zwiększonymi rygorami w zakresie ograniczenia wydatków bieżących, pozyskiwania nowych źródeł dochodów własnych lub optymalnego wykorzystania istniejących, wypracowania skutecznych mechanizmów kształtowania zadłużenia oraz rzetelnego planowania i prognozowania wyników finansowych, a także respektowania prawnych ograniczeń uwarunkowań kształtujących reguły pozyskiwania środków finansowych na podstawie instrumentów dłużnych. Spełnianie relacji wyznaczonej przez art. 243 u.f.p. nie może być utożsamiane z satysfakcjonującą sytuacją finansową miasta.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Skład Orzekający wyraża pogląd, iż wykup emitowanych obligacji komunalnych będących przedmiotem opinii nie spowoduje przekroczenia przez miasto ustawowo określonych granic zaciągania i spłaty zobowiązań, o ile realizacja budżetu nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej miasta Nowa Ruda na lata 2024 - 2040. Należy jednak podkreślić, że przedmiotowe obliczenia zostały dokonane przy uwzględnieniu obciążenia budżetu spłatą dotychczas zaciągniętych zobowiązań oraz planowanych do zaciągnięcia. Wystąpienie okoliczności mających wpływ na zmianę aktualnych założeń, wynikających bądź to z uwarunkowań o charakterze makroekonomicznym i zmian legislacyjnych, bądź to ze zdarzeń jakie mogą wystąpić w mieście — obecnie nie przewidzianych, a którym towarzyszyć będzie zapotrzebowanie na korzystanie z kapitału obcego

(pożyczonego), może doprowadzić do istotnej zmiany sytuacji finansowej miasta i niekorzystnego kształtowania się wskaźnika, o którym mowa w art. 243 u.f.p. W związku z tym niezbędna jest należyta staranność w zarządzaniu długiem miasta i rozważa w podejmowaniu ewentualnych kolejnych decyzji o zwiększaniu zadłużenia. Wymaga to jednocześnie bieżącego monitorowania procesów związanych z wykonywaniem budżetu i kształtowania się wielkości stanowiących o poziomie wskaźnika spłaty zobowiązań, i w uzasadnionych sytuacjach wymaga korekty poczynionych założeń.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Michał Bernaś